

»Manliga« specialiteter ska bli mer jämställda

Uteslutningsmekanismer och andra negativa effekter av att vissa specialiteter har en ojämn könsfördelning ska motarbetas, beslutade förbundsfullmäktige.

II Fullmäktige antog Kvinnliga läkares förenings, KLF, motion i frågan. KLFs Ingela Heimann tog upp problemet med att den ojämna könsfördelningen inom vissa specialiteter skapar kompetensförlust för specialiteten, gör att studenter saknar förebilder och inte väljer specialitet efter intresse samt ger negativa effekter på arbetsmiljön. Exempel är ortopedi, neurokirurgi och torax som är kraftigt mansdominerade. Först 2015 ser det ut att bli lika andel kvinnor och män, enligt förbundets beräkningar.

– Läkarkåren är långt ifrån feminin, den är maskulin, sa Ingela Heimann.

Beslutet innebär att förbundet ska analysera läget och ta fram en handlingsplan för hur kåren kan bli mer jämställd i val av specialitet. Motionen fick stöd av flera talare. Kerstin Ermebrant, Distriktsläkarföreningen, vittnade om unga kvinnliga kolleger som suttit och

gråtit på toaletterna för att det känt sig motarbetade. Marie Wedin, ortoped och på torsdagen fortfarande andre vice ordförande i förbundet, sa:

– Det är männen som är normgivande och de tenderar att värdera de manliga specialiteterna högre. Det är fortfarande bara 9 procent kvinnor inom ortopedin. Många kvinnor hoppar av karriären eftersom det är slitsamt och otacksamt att bli betraktad som ett undantag.

Sylf yrkade på avslag

Sveriges yngre läkares förening, Sylf, yrkade dock på avslag med motivet att Sylf inte gillade positiv särbehandling.

– Vi vill göra arbetsmiljön bra för alla och yrkar på avslag, sa Helena Andersson-Molina.

– Jag blir förskräckt när jag hör Sylf, sa Ingela Heimann. Det handlar inte om att kvinnor ska åka småskjuts in, utan om att man inte tar vara på den kompetens som finns. Från KLF har vi inte diskuterat kvotering. Vi har unga kolleger som utbildar sig men lägger av för att man utsetts för de här uteslutningsmekanismerna. •

Forskning kring etnicitet belönades

II Birgitta Essén, specialist i obstetrik och gynekologi vid Universitetssjukhuset MAS i Malmö fick ett stipendium på 30 000 kronor ur Läkarförbundets forskningsfond för ett projekt om hurvida etnicitet påverkar Lex Maria-anmälningar.

Birgitta Essén har granskat journaler över 189 perinatala döda barn och funnit 37 fall där bristande medicinsk handläggning var orsaken och som alltså borde lett till Lex Maria-anmälningar. En betydligt större andel av dessa barn hade mödrar med afrikanskt ursprung men trots detta anmäldes endast handläggningen av ett barn till en afrikansk kvinna och ett barn till en svensk kvinna.

Hittills har Birgitta Essén utifrån journalerna bland annat kunnat se att förlossningsläkare inte tillkallades i lika stor utsträckning för de afrikanska mödrarna. Hon har också funnit flera fall av uppenbart felaktiga tolkningar av CTG under förlossningen av de afrikanska mödrarna.

Dessutom visade det sig att flera för tidigt födda barn till afrikanska mödrar inte fick nödvändig medicinering. Ett

Birgitta Essén fick ett stipendium på 30 000 kronor.

barn per år dog också till följd av att man inte använde tolk.

Även Ulf Tidefelt, överläkare vid hematologsektionen/medicinkliniken fick ett stipendium ur forskningsfonden. Han får 70 000 kronor till ett projekt som innebär djupintervjuer med patienter som fått besked om svår sjukdom. Ulf Tidefelt kunde emellertid inte närvara vid stipendieutdelningen i förra veckan. •

Obligatoriet blir kvar

»Hur kan man förknippa demokrati med obligatorium? Svenska läkare är fullt kapabla att avgöra om de vill vara med i en förening eller inte!«

II Så formulerade Ingvar Nordberg, Gästrike Hälsinge läkareförening, sitt stöd till den motion från Västmanlands läkarförening som yrkade på ett avskaffande av den obligatoriska anslutningen till en yrkesförening.

Läkarförbundets andra vision i verksamhetsplanen handlar om att förbundet arbetar för medlemmarnas intressen i ett demokratiskt system. I samband med den visionen och dess mål och delmål avhandlades flera motioner, bland annat den om det så kallade obligatoriet, det vill säga att den som är medlem i Läkarförbundet också måste var medlem i en lokalförening samt en yrkesförening. Därutöver finns möjlighet att på frivillig basis ansluta sig till en eller flera specialitets- samt intresseföreningar.

Men många yttrade sig också för obligatoriets fortsatta vara. Till exempel poängterades att yrkesföreningarna idag gör många viktiga saker som skulle behöva utföras av förbundets kanslipersonal om yrkesföreningarna inte gjorde dem. Kerstin Ermebrant från Distriktsläkarföreningen påminde auditoriet om att deras förslag till nationellt familjeläkar-system, Protos, tagits fram av en yrkesförening.

Charlotta Sävbom yrkade å Sveriges yngre läkares förenings (Sylf) vägnar också avslag på motionen med motiveringen att i alla fall flera av de yngre säkert skulle välja bort ett medlemskap i Sylf om det inte ingick som en del i förbundsmedlemskapet.

Men Medicine studerandes förbund (MSF) stödde motionärens avsikt.

– Om yrkesföreningarna spelar en viktig roll, så tvivlar jag inte på att medlemmarna kommer att fortsätta engagera sig, sa Lena Pérez-Bercoff.

Efter en jämn omröstning beslutade fullmäktigemötet att gå på centralstyrelsens förslag om att avslå motionen. Motiveringen var bland annat att förbundet relativt nyligen flera gånger utrett frågan men inte kommit fram till hur en förändring av medlemskapet i förbundet ska se ut. •

Texter: **Sara Hedbäck, Elisabet Ohlin och Peter Örn**

Foto: **Urban Orzolek**